

Л. Д. Дідоренко

Краснопілля

КРАСНОПІЛЛЯ – селище міського типу Сумської області, райцентр. Краснопіл. селищ. раді підпорядк. села Михайлівка, Новодмитрівка, Таратутине та с-ще Михайлівське. Знаходиться при впадінні річок Закобилля і Тонка в *Сироватку* (притока *Псла*, бас. [Дніпра](#)), за 40 км від обл. центру. Пл. 10,5 км². Насел. 8935 осіб (2001, складає 94,4 % до 1989), переважно українці. Залізнична станція. Виникнення К. пов'язане зі спорудженням Белгород. оборон. лінії для захисту пд. кордонів Рос. держави від нападів крим. татар і ногайців, зокрема зі зведенням 1640–45 під керівництвом полковника І. Краснопільського фортеці. На поч. 1650-х рр. побл. неї оселилася значна кількість селян і козаків з підконтрол. Польщі укр. територій. Від кін. 1650-х рр. К. – сотенне містечко Сум. слобід. полку. 1673 в укріпленні мешкало 1136 осіб. К. неодноразово зазнавало нападів татар, зокрема 1659, 1663 і 1668. У 1-й чв. 18 ст. містечко втратило своє оборонне значення унаслідок перенесення кордонів Рос. держави на Пд. Від 1765 – військ. слобода Миропіл. комісарства Сум. провінції, від 1780 – Охтир. пов. Харків. намісництва, від 1796 – волос. центр Слобід.-Укр., від 1835 – Харків. губ. Від поч. 18 ст. – один із центрів кахел. виробництва. У цей період проводилося 3 щоріч. ярмарки, двічі на тиждень збиралися базари. 1732 діяли 3, 1857 – 2 школи. 1886 мешкало 5656, 1913 – 7486 осіб. На поч. 20 ст. прокладено залізницю. Під час воєн. дій 1918–20 влада неодноразово змінювалася. Від 1932 – у складі Харків., від 1939 – Сум. обл. 1926 у К. з навколиш. насел. пунктами (згодом були приєднані) мешкало 10 183 особи. Краснопільці чинили опір проведенню насильниць. колективізації. Наприкінці березня 1930 вони підняли повстання, яке згодом було придушене. Пізніше 45 селян. госп-в розкуркулено, а 8 сімей найзаможніших селян переселено за межі України. Жит. потерпали від голодомору 1932–33, зазнали сталін. репресій. Від 15 жовтня 1941 до 8 серпня 1943 з перервами – під нім.-фашист. окупацією. Нацисти вбили 63, вивезли на примус. роботи до Німеччини 228 краснопільців. 11 лютого 1943 К. на деякий час захопили партизани з'єднання М. Наумова. 23 лютого 1943 у село ввійшли рад. війська, однак 18 березня того ж року під натиском переважаючих сил противника змушені були відійти. Через К. проходила лінія фронту. Під час визволення села загинуло 308 рад. воїнів. 1475 краснопільців воювало на фронтах 2-ї світової війни. Від 1956 – смт. 1941 мешкало бл. 6,8 тис., 1959 – 9,9 тис., 1970 – 9 тис., 1979 – 9,2 тис. осіб. У К. – 3 заг.-осв. школи, г-зія, ПТУ, 3 дитсадки; Палац культури, 2 клуби, центр. рай. і дит. б-ки, муз.

школа, [Краснопільський краєзнавчий музей](#); центр. рай. лікарня, фельдшер.-акушер. пункт, СЕС; відділ. 6-ти банків; готель. Виходить г. «Перемога». Реліг. громади: УПЦ МП, свідків Єгови, адвентистів сьомого дня, євангел. християн-баптистів. Встановлено меморіал воїнам, які загинули під час 2-ї світової війни. Серед видат. уродженців – фізик [Л. Брижик](#), анатом [Т. Капустіна](#), генетик, селекціонер *М. Мигаль*, літературознавець *Л. Ушкалов*; художник *О. Тарасенко*; акторка *Н. Реус*; важкоатлет, громад. і спорт. діяч [Л. Жаботинський](#), біатлоністки сестри *Валентина* та *Віта Семеренко*. Ред. рай. газети працював письменник, літературознавець *З. Мороз*; у художньо-керам. школі навч. письменник [Іван Багряний](#) (І. Лозов'ягін), у школі № 2 – лижник *О. Ушкаленко*.

Фотоілюстрації



Бібліографічний опис:

Краснопілля / Л. Д. Дідоренко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-2946>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).